

Становище

върху научните трудове на гл.ас.д-р Маргарита Колева Станчева, представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент” в професионално направление „Науки за Земята”, научна специалност „океанология”, научно направление „Техногенно въздействие върху бреговата зона”, обявен в ДВ бр.33/08.05.2015г.

Изготвил становището : проф.дн Веселин Димитров Пейчев

За участие в обявения конкурс са постъпили документи единствено от гл. ас. д-р М. Станчева като те отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилата за условията и реда за придобиване на образователни и научни степени и за заемане на академична длъжност в ИО-БАН.

Представени са 1 глава от монография, 25 статии в научни списания и сборници и 14 броя резюмета като 7 от публикациите са в списания с импакт фактор. Не са рецензиирани научните трудове, в които авторът на становището е съавтор на кандидата. Представените научни публикации са по проблематиката на конкурса и отговарят като количество на изискванията на ЗРАСРБ и Правилата на ИО-БАН. Считам, че същото не може да се твърди относно тяхното качество. Представените научни трудове не съдържат научни приноси, а претенциите за научно-приложни приноси търсят съществена критика. Най-общото ми впечатление е, че публикациите на кандидата представляват превод на английски език на общоизвестни факти, на резултати, получени от други български учени или елементарно описание на Българското черноморско крайбрежие и на протичащите в него природни процеси. Личният принос на кандидата е трудно забележим. Липсва фактически материал от експедиционна дейност и неговият анализ, който да доведе до ново знание и неговото превръщане в достояние на обществото, което е смисълът на научните публикации и дейност.

Самостоятелните публикации на кандидата са 4 - глава, посветена на България от монографията „Coastal erosion and protection in Europe” (2013) и 3 публикации в авторитетното българско списание за природни науки „Доклади на БАН”.

Главата от монография (M01) описва геоморфологията, общините, параметрите на вълнението и абразията и извършеното брегоукрепване по Българското черноморско крайбрежие. Текстът е полезен за чуждестранните читатели, но за българската научна общност не е научна новост и не представлява научен принос. Представените графични приложения се повтарят многократно, например в S10, S14, S15, S18.

Трите самостоятелни статии в „Доклади на БАН“ S10, S14 и S17 не предлагат нови хипотези и функционални или корелационни зависимости между параметри, а в известен смисъл само обогатяват съществуващите знания. С много по-висока точност от постигнатата досега е определена дължината на бреговата линия на Българското крайбрежие и на построените хидротехнически съоръжения и е изчислен коефициента на техногенно въздействие. По-точното определяне на площи и дължини от едромащабни карти и сателитни снимки е безспорно полезно за практическата дейност, но смяtam, че то няма особено висока научна стойност.

Не се вижда смисъл и необходимост от публикуването на статия S17, посветена на разпространението на пясъчните дюни по крайбрежието, тъй като те вече са били описани от Попов, Мишев (1974), подробно са изследвани при попълване на регистъра и кадастъра на геоложките феномени в България (Синьовски и др. 2002) и подробно са картирани на едромащабни специализирани карти, съставени от Агенцията по геодезия, картография и кадастър, съвместно с екип от учени от БАН.

Редица критични бележки имам и по отношение на публикации на кандидата, които са в съавторство. В статии S01, S02, и S04 се определят скорости и площи на размиване и нарастване на плажове въз основа на еднократни измервания, което е методически неправилно. В зависимост от вълновата обстановка в акумулационните участъци на бреговата зона се наблюдават циклични процеси на натрупване или размиване на наноси и трендът може да бъде определен само чрез многогодишни сезонни режимни наблюдения. Изводи въз основа на единични измервания, за които не се знае в коя фаза на цикъла са направени, могат да бъдат само спекулативни.

В статия S03 общеизвестните изводи за профила на равновесие по правилото на Бруун и публикация на Дийн са приложени към три плажа от

Българското черноморско крайбрежие като обогатяването на съществуващото знание е минимално.

В статията S07 се разглежда сценарий за повишаване на морското ниво в района на курорт „Сънчев бряг” с над 5 m, при което ще бъдат подложени на риск от наводнение повече от 50 000 души. Като се има в предвид, че максималният прилив за нашия черноморски бряг е 9 см максималното евстатическо повишаване на нивото не е повече от 30 см за 100г. и максималният нагон при щормови условия е не повече от 1,5 m, с обезценост 1%, не може да се очаква екстремално повишаване на морското ниво над 2,2 m. Разглеждането на сценарии за покачване на морското ниво с 3, 4, 5 и над 5 m смятам за самоцелно, необосновано и излишно застрашително.

Статии S09 и S19 повтарят резултати, получени при разработване на дисертационния труд на гл.ас.д-р М.Станчева.

В заключение ще отбележа, че не установявам научни приноси в представените публикации, доколкото те се отнасят изключително до приложни изследвания.

Претенциите за научно-приложни приноси значително олекват, освободени от „тежестта” на съавторите, чиято научна продукция е добре известна на членовете на Научното жури. Считам, че представените предимно описателни публикации без анализи и установени зависимости не отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент” по обявената специалност.

Становището ми е отрицателно и не подкрепям заемането на академична длъжност „доцент” от гл. ас. д-р М. Станчева, поради това, че не установявам наличие на качествени научни резултати, които да са нейно лично дело.

Препоръчвам на членовете на Научното жури да не предлагат кандидата гл. ас. д-р М. Станчева на Научния съвет на ИО-БАН за избор за доцент по научна специалност „океанология”.

Подпись:

(проф. дн В.Пейчев)